

Защита на животните.
Навсякъде по света.

Измами с кученца из Европа: кой и как печели от незаконната търговия с кучета?

Резюме

Публикувано през Декември, 2023

Съдържание

Увод	1
Ключови разкрития	2
Въведение	3
Незаконна търговия с кучета	4
Регулация на търговията	6
Регулация в ЕС	6
Националното законодателство в България	7
Методология и обхват на проучването	9
Основни разкрития	10
Нидерландия	11
Случай 1: Продавач, който рекламира твърде рано отделено кученце, внесено от България	13
Случай 2: Нечипирано и нерегистрирано вносно кученце, обявено за продажба без паспорт	14
България	16
Заключение	20
Препоръки	21

През 2021 г. и 2022 г. международната организация ЧЕТИРИ ЛАПИ проведе проучвания в Обединеното кралство, Нидерландия, Румъния и България, за да провери легитимността и качеството на онлайн обявите за продажба на кученца в няколко от най-големите уебсайтовете за класифицирани обяви¹ в участващите държави.

Бяха анализирани стотици обяви за кученца, а част от заподозрени търговци - посетени, за да се разкрият различните аспекти на незаконната търговия с кученца, мащабите на проблема и многобройните методи, които безскрупулните продавачи използват, за да заблуждават купувачите. Настоящата българска версия на доклада резюмира основните изводи, като на преден план показва примерите, свързани с България.

1. Уебсайтът за класифицирани обяви е интернет платформа, в която физически лица (а понякога и юридически) могат да купуват и продават предмети. Обявите се групират в категории или класове. В миналото класифицираните обяви обикновено са били публикувани във вестници или периодични издания, а в днешно време това се извършва предимно онлайн.

Ключови разкрития

Проучванията разкриват, че тревожен брой кученца, обявени в класифицираните сайтове за обяви в Обединеното кралство и Нидерландия, са внесени незаконно от страни от Източна Европа, включително от България. Проучващите се срещнаха със собственици на незаконни развъдници на кученца, търговци и ветеринарни лекари, които предлагат за продажба твърде рано отделени от майките си кученца, много от които с фалшиви документи. Във всички страни, в които се проведе проучването, законите и изискванията за хуманно отношение към животните биват съзнателно пренебрегвани, а безскрупулните търговци използват различни методи на измама, за да подмамат купувачите да закупят незаконно внесени кученца.

Проучването разкрива:

Великобритания и Нидерландия - измами в сайтовете за класифицирани обяви:

- ➔ системен внос на кученца от няколко различни европейски държави в Обединеното кралство и Нидерландия, като една трета от проучените обяви рекламират незаконно внесени кученца;
- ➔ недобросъвестните продавачи използват множество онлайн акаунти, различни самоличности, многобройни телефонни номера и фалшиви местоположения, за да продават кученца без отговорност и без проследяемост;
- ➔ незаконните продавачи изглеждат легитимни като използват множество методи за измама, което прави много трудно за купувачите на кученца да разберат, че става въпрос за незаконната търговия;
- ➔ трансграничните търговци публикуват обяви за кученцата още преди да са пристигнали в Обединеното кралство поради почти постоянното предлагане;
- ➔ кученцата редовно се продават без преминати ветеринарни прегледи и често със съмнителни ветеринарни документи, което поставя под въпрос валидността на ваксините срещу бяс на кученцата.

Страни на развъждане - Румъния и България:

- ➔ в Румъния повече от 80% от проверените развъдчици заявяват, че са участвали в незаконни дейности;
- ➔ повечето от 18-те развъдчици, посетени в Румъния, са работили с корумпирани ветеринарни лекари, за да получат паспорти за малки кученца с фалшиви данни за ваксинация, което създава сериозен риск за здравето им;
- ➔ в България 18 от 19-те посетени продавачи показват видимо нарушение на изискванията за минимална възраст, идентификация, регистрация или ваксинация на обявеното за продажба кученце;
- ➔ в Румъния е обичайна практика развъдчици да изнасят кученца в други държави от ЕС и в Обединеното кралство и да ги продават без Европейски паспорти за домашни любимци или ваксинации срещу бяс. Някои от тях дори предоставят фалшиви данни за датата на раждане на кученцето и ваксинациите срещу бяс;
- ➔ развъдчиците са готови да фалшифицират документите на кученцата и дори предлагат съвети за заобикаляне на съществуващите разпоредби.

Въведение

От повече от десетилетие ЧЕТИРИ ЛАПИ работи за решаване на проблема с незаконната търговия с кученца в Европа. Всяка година милиони кученца се продават онлайн в рамките на целия континент, като сайтовете за обяви служат като един от основните канали за тези продажби¹. Тези сайтове са идеалната платформа за недобросъвестни търговци, които могат да работят незаконно и анонимно, което им позволява да печелят от продажбата на малолетни кученца. Често отглеждани в лоши условия и транспортирани нелегално през границите, от Източна Европа, тези млади кученца са особено податливи на здравословни и поведенчески проблеми. Много от тях се продават, без да са били прегледани от ветеринарен лекар и без да са им направени необходимите ваксинации, а често и с фалшиви документи.

Пандемията от COVID-19 и последвалата социална изолация се оказаха предпоставка за рязък скок в търсенето на домашен любимец, което допълнително подхрани незаконната търговия с кученца в Европа. В доклада на ЧЕТИРИ ЛАПИ от 2022 [Pandemic Pups](#)² се посочва как тревожен брой кученца са били продадени по време на пандемията в нарушение на законовите изисквания. Много от тези кученца са се разболели след продажбата, а за съжаление за някои от тях краят е бил фатален. В доклада се описват и многото рискове, с които се сблъскват купувачите, когато купуват кученце онлайн. Година по-късно, рисковете остават все така актуални.

В доклада са обобщени резултатите от проучвания, проведени в Обединеното кралство, Нидерландия, Румъния и България между 2021 и 2022 г., за проверка на легитимността на обявите за кученца, публикувани за продажба в сайтове за обяви. Проведените проучвания предлагат доказателства за внос на кученца в промишлени мащаби и подчертават колко плодотворна е продажбата на вносни кученца в сайтове за онлайн обяви в Обединеното кралство и в Нидерландия. Разследванията показаха колко лесно трансграничните търговци могат да продават прекалено малки кученца онлайн. Това подчертава не само слабата или несъществуваща проверка на самоличността на онлайн продавачите, но и липсата на проверка на регистрацията на кученцата и продавачите в базата данни за регистрация на микрочипове за домашни любимци.

Проучването на ЧЕТИРИ ЛАПИ разкрива мащабите на търговията и различните методи на измама, които безскрупулните търговци използват, за да подмамят нищо неподозиращите купувачи да закупят незаконно внесено кученце. Докладът завършва с ключови препоръки за подобряване на информираността на бъдещите купувачи на кученца и очертава необходимостта от по-строг контрол върху сайтовете за обяви и в крайна сметка - от по-строги разпоредби на законодателно равнище.

Настоящата версия на доклада представя обобщена информация от международното проучване, като поставя фокуса върху случаите на незаконно развъждане на кученца с български произход и износа им към държави от Западна Европа. С пълната версия на доклада и останалите проучени казуси на трансгранична незаконна търговия с кученца можете да се запознаете тук: <https://www.four-paws.org/puppy-scammers>

1 ЧЕТИРИ ЛАПИ. Как да се справим с незаконната търговия с кучета. 2022. Последно достъпен на 02.11.2023 г. <https://www.four-paws.bg/nashite-istorii/pres/kak-da-se-spravim-s-nezakonnata-trgovia-s-kuchentsa-v-evropa>

2 ЧЕТИРИ ЛАПИ. "Pandemic Pups" – незаконни кученца по време на пандемия. 2022. Последно достъпен на 02.11.2023 г. <https://www.four-paws.bg/nashata-rabota/napravleniya/domashni-lyubimci/pandemic-pups-nezakonni-kuchentsa-po-vreme-na-korona>

В България ЧЕТИРИ ЛАПИ се бори срещу незаконната онлайн търговия с кученца, провеждайки обществени информационни кампании, създавайки проучвания и анализи за мащаба и характера на проблема, както и работейки в сътрудничество с компетентните органи и институции на национално и международно ниво за подобряване на съществуващата законодателна рамка и осигуряване на механизъм за контрол и проследяемост при рекламирането на кучета онлайн. Досегашната ни работа показва красноречива тенденция за продължаване на незаконното развъждане, отглеждане и търговия с кучета в България, която обхваща поне половината от предлаганите в българските платформи за класифицирани обяви кученца: неприлагане на съществуващото законодателство по отношение на задължителните идентификация и регистрация, липса на издаването на задължителните документи (като Европейски паспорт за домашен любимец), неспазване на изискването за минимална възраст за продажба, както и компрометирано здравословно състояние на закупените животни.

Незаконна търговия с кучета

Търговията с кученца в Европа е изключително доходоносна. Само в Обединеното кралство продажбите на кученца, рекламирани онлайн, се оценяват на 130 милиона паунда годишно³. Сайтовете за обяви са сред най-популярните онлайн платформи за продажба на кученца и продължават да бъдат идеалната платформа за недобросъвестни търговци на кученца. Тези сайтове предлагат на незаконните търговци лесен достъп до огромен брой потенциални купувачи, без да има голям риск да бъдат заловени. Повечето сайтове за обяви все още не изискват от продавачите да потвърждават самоличността си, нито гарантират, че кученцата, обявени за продажба, са чипирани и регистрирани на името на продавача, поради което както продавачите, така и кученцата са до голяма степен непроследяеми.

Незаконната търговия често започва в незаконни развъдници в страните от Източна Европа, като огромен брой кучета се отглеждат в лоши условия и след това се продават или се транспортират, често през няколко държави, в продължение на дни, за да бъдат продадени в Западна Европа. Хиляди кучета за разплод са държани в ужасяващи условия, принудени да произвеждат кучило след кучило, а уязвимите им малки биват отделени твърде рано. Тези малки кученца, често неваксинирани и болни, след това се продават в сайтове за обяви онлайн от търговци на кученца, обикновено с подправени или несъществуващи документи за идентификация и ваксинация.

Незаконната търговия с кученца включва развъждане и продажба на домашни любимци по начин, който нарушава ветеринарните правила за обществено здраве, транспорт и хуманно отношение към животните, установени от законодателството на ЕС и националното законодателство. Този трафик се улеснява от липсата на изискване на ЕС за регистриране на кода на микрочипа на кучето, здравната информация за кучето, както и самоличността и статута на неговия стопанин (развъдчик, продавач, собственик и т.н.) в база данни на национално ниво. С течение на времето прекомерното разчитане на хартиения паспорт за домашни любимци за осигуряване на тези данни и информация прераства в инструмент на продавачите за фалшифициране на документи и заобикаляне правилата на ЕС за търговия и транспорт на животни с цел търговия.

Въпреки усилията на властите, незаконно отглежданите и търгувани кучета все по-често намират път към пазара през онлайн канали. Около 438 000 кучета се предлагат онлайн всеки ден в Европа⁴. Някои сайтове са въвели различни начини за верификация, включително чрез задължително плащане на такса за публикуване на обява, но повечето от въведените досега мерки не са достатъчни, тъй като голямата част от сайтовете все още не изискват задължителна проверка на регистрацията на микрочипа на кученцето, която е необходима за проследяване на произхода му. Това означава, че търговците на кученца могат просто да обявят кученцето, да го продадат бързо и да изчезнат след продажбата. Някои от тях дори са известни с това, че вземат парите на купувача, без да му предадат кученцето.

Целта на ЧЕТИРИ ЛАПИ е да ограничи достъпа на незаконните продавачи на кученца до онлайн платформите за обяви, като направи търговията прозрачна и отговорна. Искаме продавачите да бъдат проследими и следователно да носят отговорност за дейността си. Чрез работа с ключови заинтересовани страни и бази данни за регистрация на домашни любимци ЧЕТИРИ ЛАПИ, заедно с Европетнет, разработи интерфейс за програмиране на приложения (API) - VeriPet, който сайтовете за обяви могат да използват, за да гарантират, че само регистрираният собственик на кучето може да публикува обява за конкретното куче.

3 Maher J, Wyatt T. European illegal puppy trade and organised crime. Trends Organ Crime. 2021. Accessed 24th August 2023 at <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8382934/>

4 https://www.dogandcatwelfare.eu/media/publicationtemp/EUPAAG_Report_FINAL_low_res_4z4Y18B.pdf

За да регистрират законно куче, стопаните обикновено трябва да потвърдят самоличността си и данните за кучето си в съответния регистър за домашни любимци. Когато обявява куче, продавачът следва да бъде задължен да предостави номера на микрочипа на кучето, а с процеса на удостоверяване в две стъпки да се гарантира, че регистрираният стопанин публикува обявата. Чрез публикувания номер на микрочип продавачът може да бъде проследен и да му бъде потърсена отговорност, при необходимост.

В допълнение към VeriPet, ЧЕТИРИ ЛАПИ продължава да предоставя доказателства и решения на компетентните органи и институции за необходимостта от подобряване на законодателството за регулиране на онлайн търговията с домашни любимци и за подобряване на проследимостта онлайн.

През 2022 г. ЧЕТИРИ ЛАПИ стартира и кампания за повишаване на обществената осведоменост, насочена специално към купувачите на кученца, „Малко. Бързо. Болно.“, за да подчертае личните рискове от закупуването на кученце от незаконната търговия, както и да им предостави информация и ресурси, които могат да използват, за да придобият отговорно и безопасно кученце⁵.

Незаконната търговия с кученца крие много рискове. Тя подкопава работата на отговорните развъдници, натоварва нищо неподозиращите нови собственици с емоционални и финансови разходи и улеснява укриването на данъци поради измамния характер на дейностите. За ЕС незаконната търговия не само компрометира усилията в областта на общественото здраве, но и създава нелоялна конкуренция за отговорните развъдници на кучета и лишава европейските потребители от защита и права.

Регулация на търговията

Регулация в ЕС

Въпросът за незаконната търговия с домашни любимци е обект на засилено внимание в ЕС през последните години.

През последните години Европейската комисия и държавите членки получиха все повече искания за помощ от страна на административни и контролни органи, свързани с движението на домашни любимци, които са свързани със съмнения за измама. В отговор на това през 2021 г. Европейската комисия стартира План за действие на ЕС за координиран контрол срещу незаконното движение на котки и кучета⁶. В проекта участват Европейската комисия, всички държави от ЕС и ЕАСТ, както и Европол и Евроекст. Целта е да се проследи как се прилага правото на ЕС и националното право, да се открият пропуски, да се обучат органите, да се добие по-добра представа как работят незаконните дилъри и развъдници и да ги идентифицира.

Подробности за много от казусите в настоящия доклад, са докладвани на съответните органи като част от Плана за действие за координиран контрол⁷.

Що се отнася до регулирането на онлайн предлагането на кучета за продажба, само около една четвърт от държавите членки са въвели регулиране, а мерките се различават значително. Някои от тях изискват всички онлайн обяви да съдържат номера на микрочипа на кучето, а други са забранили онлайн рекламирането от лица, различни от развъдника или от регистрирания търговец⁸.

5 <https://www.four-paws.bg/nashata-rabota/kampanii/pokupka-na-kuchence>

6 European Commission, Communication on the EU strategy to tackle organised crime (2021) https://ec.europa.eu/homeaffairs/sites/default/files/pdf/14042021_eu_strategy_to_tackle_organised_crime_2021-2025_com-2021-170-1_en.pdf

7 https://food.ec.europa.eu/safety/eu-agri-food-fraud-network/eu-coordinated-actions/illegal-movement-pets_en

8 <https://www.dogandcatwelfare.eu/national-legislation/>

Законодателство на ЕС относно предпазване здравето и осигуряване хуманно отношение към кучетата при транспортиране

Европейското законодателство за здравеопазването на животните (Регламент (ЕС) 2016/429 за заразните болести по животните) очертават правилата за откриване, превенция и контрол на зооозни болести. Това включва изисквания за идентификация и документи, необходими за търговско и нетърговско придвижване на кучета. Всички развъдчици и продавачи на кучета, които работят на ниво, предполагащо организация и непрекъснатост на дейностите, следва да бъдат регистрирани от компетентния орган. По подобен начин задължението за регистрация важи и за всички приюти и превозвачи на тези животни.

Компетентният орган трябва да създаде и поддържа регистри на тези обекти, които следва да бъдат предоставени на органите на други държави-членки и на Европейската комисия, за да се контролира движението на тези животни. Регламентът също така осигурява правното основание за въвеждането на хармонизирана система за идентификация и регистрация на кучета в бази данни, които са оперативно съвместими.

Регламент (ЕО) № 1/2005 относно защитата на животните по време на транспортиране и свързаните с това операции забранява:

- транспортирането на кучета и котки на възраст под осем седмици (освен ако не са придружени от майка си);
- транспортирането на бременни женски, които са на 90% или повече от очаквания период на бременност, или женски, които са родили през предходната седмица.

Те не трябва да се транспортират по начин, който може да им причини нараняване или неоправдано страдание, а хуманното отношение към тях трябва да се проверява редовно и да се поддържа по подходящ начин.

В редица държави от ЕС малките кученца не могат да бъдат внесени преди 16-тата, седмица, когато ваксинацията срещу бяс е валидна⁹.

Изисквания за хуманно отношение към животните по държави и правна рамка

Понастоящем законодателството на ЕС е недостатъчно за защита на кучетата, участващи в търговски практики, като отговорността за това е делегирана на държавите, които приемат законодателство на национално равнище. Законодателството на национално равнище обаче може да варира значително, като в някои страни има по-строги мерки, отколкото в други.

Националното законодателство в България

Българското законодателство поставя ясни изисквания за идентификация, регистрация, развъждане и продажба на кучета. Контролният орган е Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ).

- **Регистрация като животновъден обект**

Обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия следва да бъдат регистрирани като животновъдни обекти – развъдник. Всеки собственик на животно-компаньон е длъжен да избягва раждането на нежелани поколения, съгласно чл. 7, т.6 от Наредба №39 от 1.12.2008 г. за условията за отглеждане на

⁹ https://food.ec.europa.eu/animals/movement-pets/eu-legislation/young-animals_en

животни компаньони, съобразени с техните физиологически и поведенчески особености, издадена от Министъра на земеделието и храните, а всеки, който отглежда куче с цел развъждане, следва да се регистрира като развъдник по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Всеки регистриран развъдник следва да изпълнява минималните изисквания за условията на отглеждане, ветеринарна грижа и хуманно отношение към животните, предвидени в Наредба №41 от 10 декември 2008 г. за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни, издадена от Министъра на земеделието и храните.

→ Идентификация и регистрация

В България се изисква задължителна идентификация и регистрация на всички кучета, след като навършат шест седмична възраст, а преди да бъде продадено, кученцето трябва да бъде регистрирано на името на първия си собственик. Паспортът на кучето също се издава в момента на идентификация и регистрация и трябва да включва номера на микрочипа, данни за ваксинацията му, информация за собственика и за произхода на кучето. Информацията за ваксинацията трябва да бъде предоставена и в базата данни за регистрация.

→ Минимална възраст за продажба и здравословно състояние

Минималната възраст за продажба на кученце е 8 седмици и 15 седмици за внос от трети страни. Всички кучета за продажба трябва да са самостоятелни и отбити, така че кучетата да не се отделят от майките им твърде рано и да развият необходимия имунитет.

Разрешено е да се продават само здрави кучета.

→ Ваксинация

Всички кучета за продажба следва да са обезпаразитени и ваксинирани, според тяхната възраст и схемите за ваксинация.

Липсата на ваксинации при кучетата води до разпространяване на опасни заболявания и летален изход на поколенията в млада възраст.

Съгласно чл. 174 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД) кучета, навършили 6-седмична възраст подлежат на обезпаразитяване и ваксинация срещу болести по кучетата, различни от болестта бяс. Ваксинацията на кучетата срещу болестта бяс е задължителна съгласно чл. 174 от ЗВД, като тя се извършва на по-късна възраст, навършена 12-седмична, но не повече от 6-месечна възраст.

Съществуват санкции за хората, които продават нерегистрирани кучета без микрочипове, както и за такива, които развъждат, без да са регистрирани и да отговарят на условията за развъдна дейност на кучета. Въпреки това резултатите от разследването по-долу показват как съществуващите разпоредби често се нарушават и как търговците и развъдниците използват различното национално законодателство на държавите в Европа като оправдание за отглеждане и продажба на кученца в нарушение на изискванията в съответната страна.

Методология и обхват на проучването

През 2021 и 2022 г. ЧЕТИРИ ЛАПИ проведе разследвания в Обединеното кралство, Нидерландия, Румъния и България, за да провери легитимността на офертите за кученца, обявени в сайтове за класифицирани обяви, и да разкрие различните методи, които безскрупулните търговци използват, за да заблудят купувачите. Обединеното кралство и Нидерландия представляват примери за целеви държави на незаконните търговци, докато Румъния и България са представителни за държавите на произход (които включват също Чешката република, Полша, Сърбия, Словакия, Унгария и други държави), където много от кученцата са първоначално отгледани. Румъния беше избрана за страна на изследване след проведено в Обединеното кралство разследване, което показва, че най-честата страна на произход на внесените кученца е Румъния. В България проучването беше извършено независимо през 2021 г., като част от работата на ЧЕТИРИ ЛАПИ България срещу незаконната търговия в страната, и е включено в настоящия доклад, за да илюстрира проблемите в България, която е страна източник на много от вносните кученца, предлагани в Нидерландия.

Проучванията в Обединеното кралство, Нидерландия и Румъния са проведени от TRACKS Investigations Ltd. Изследването в България е проведено от Client X и е публикувано самостоятелно в България през 2021 г¹.

Проучването в България е проведено в периода май - юни 2021 г. Целта му е да се провери дали се спазват законовите изисквания за продажба на кучета и да се установи:

- ➔ дали кученцата се продават от регистрирани развъдници;
- ➔ минималната възраст за продажба на малките кученца спазва ли се и дали те са били показвани на купувача заедно с майка си;
- ➔ здравословното състояние и условията на отглеждане на кученцата, предлагани за продажба;
- ➔ дали кученцата са имали подходящи документи;
- ➔ дали кученцата са били ваксинирани.

Представяйки се за купувачи на кученца, тайните клиенти се свързваха с продавачите по телефона, за да си уговорят среща с тях и кученцата. Те зададоха въпроси относно възрастта на кученцето, документите и ваксините, които ще бъдат поставени преди продажбата, което им позволи да определят дали са спазени законовите изисквания за продажба. Проучването е проведено в продължение на един месец, като обявите от сайтовете за обяви са избрани на случаен принцип. Проведени са 34 обаждания, като след 24 от тях е последвала среща за проверка на продаваното кученце. При двама от продавачите са проведени повече от една среща за проверка, на която тайните клиенти са се представили за купувачи, желаещи да закупят различни породи кученца от различни обяви.

¹ ЧЕТИРИ ЛАПИ. Проучване на ЧЕТИРИ ЛАПИ за незаконната търговия с кучета в България през 2021 г. https://media.4-paws.org/8/5/9/0/85908ed015415d57edd5d5eddf8bec0b39a68fb/FOUR%20PAWS%20Puppy%20Trade%20Report_2022_BG%20WEB.pdf

Основни разкрития

Проучването разкри, че значителен брой кученца, рекламирани в онлайн платформи в Обединеното кралство и Нидерландия, идват от обекти с лоши условия, като много от тях са внесени незаконно. В Нидерландия повече от 40% от изследваните обяви за кученца показват признаци, че кученцата са внесени незаконно от други държави. В Обединеното кралство в една трета от изследваните обяви има съмнения, че се продават кученца, внесени незаконно от други държави, като в един от сайтовете за обяви те достигат почти половината от всички обяви.

Резултатите показват също така, че в Румъния и България - две от страните, от които идват кученцата, продавани в сайтове за обяви, много от разследваните развъдчици също са работили незаконно. Много от тях са застрашили хуманното отношение към животните, предлагали са за продажба малки кученца, а някои са били готови да фалшифицират документите на кученцата, като дори са споделяли съвети как да заобиколят съществуващите разпоредби. Наблюдава се, че продавачите в Нидерландия и Обединеното кралство използват повече измамни тактики, отколкото в България и Румъния, където някои развъдчици открито показват лошите условия, в които се отглеждат кученцата. В някои случаи, колкото по-висока е обявената цена на кученцето, толкова повече измами са използвани.

В Румъния повече от 80% от проучените развъдчици споменават, че са извършвали незаконни дейности, като например предоставяне на паспорти с фалшива информация, продажба на кученца под законоустановената възраст и продажба на неваксинирани кученца. В България 18 от 19-те проучени развъдчици имат пропуски при спазването на законодателството.

Във всички страни, в които беше проведено проучване, законите и изискванията за хуманно отношение към животните са напълно пренебрегнати, а недобросъвестните търговци използват редица методи, за да заблудят купувачите.

Една от основните страни, идентифицирани в проучването като страна, където български кученца без необходимите документи и в разрез с изискваната минимална възраст, се предлагат в онлайн сайтовете за обяви, е Нидерландия. Резултатите от проучването в Нидерландия са шокиращи и показват, че незаконната търговия в България излиза далеч отвъд рамките на страната.

Нидерландия

Въпреки въвеждането на ново законодателство за регулиране на продажбата на кученца в Нидерландия резултатите от проучването показват, че в два от основните нидерландски сайта за обяви се рекламира значително количество нерегистрирани вносни кученца. Много от кученцата, рекламирани в тези платформи, са били под законоустановената възраст за внос, не са били напълно ваксинирани срещу бяс и не са имали необходимите регистрация и паспорт.

От 376 изследвани обяви в 41% е потвърдено, че се продават незаконно внесени кученца:

- 26% от обявите са за незаконно внесени кученца от Източна Европа. 17% от тези обяви са били за нерегистрирани кученца от Източна Европа, обявени като такива на възраст над 15 седмици към момента на вноса. 15% от тях са за кученца на възраст под 15 седмици в момента на вноса от граничните държави Белгия или Германия;
- 9% от обявите са за нерегистрирани кученца от Източна Европа, за които е установено, че са на възраст под 15 седмици в момента на вноса.

В разговори продавачите признават, че един от основните канали, по които пристигат вносните кученца, рекламирани онлайн в Нидерландия е от неидентифицирани развъдници в Източна Европа (или чрез търговец в Нидерландия, или чрез куриер директно от страната на произход).

Разнообразието от възможности, с които разполагат продавачите, помага да се илюстрира колко лесно търговците могат да генерират трансгранични продажби и да заобикалят законите и разпоредбите на всяка страна:

- Платформите за класифицирани обяви, разглеждани по време на проучването позволяват на продавачите по своя собствена преценка (и напълно доброволно) да добавят информацията за произхода на кученцата. Биват открити и големи несъответствия в документацията на кученцата и непроследими номера на микрочипове, което означава, че кученцата, продавани онлайн, не могат да бъдат проследени до техния пръв собственик и са с неясен произход;
- Продавачите могат да публикуват обяви, в които открито се посочва, че кученцето не е чипирано, не е ваксинирано и/или не е навършило минималната допустима възраст за продажба;
- Дори при най-активните търговци на кученца от незаконен внос, показващи очевидни признаци на незаконна търговия, личните им данни и банковите им данни са били маркирани като проверени в профилите им в една от платформите, което е повишило репутацията им;
- Продавачите също така са могли да използват редица трансгранични канали за внос и заявяват, че влизането в Нидерландия рядко е проблем;
- Кученцата редовно биват продавани без регистрация в Нидерландия и без проверки, а често и със съмнителни здравни проверки от чужбина. Купувачите лесно могат да закупят кученце с недиагностицирани здравословни проблеми;
- Биват открити и ясни размивания в разказите на продавачите за произхода на кученцата по отношение на възрастта и мястото на произход.

Продавачите често поддържат сценария, че кученцата им идват от доверен човек или близък роднина, който размножава собственото си куче в домашни условия в родната си страна. Това е много малко вероятно, тъй като за да се поддържат обемът, асортиментът и честотата на предлаганите кученца, източникът най-вероятно са нелегални развъдници, отглеждащи по няколко кучила от различни породи.

Българските случаи в проучването

В рамките на проучването в Нидерландия са регистрирани множество случаи и профили на продавачи, които внасят кученца от България.

Голяма част от продавачите дават подвеждаща информация на потенциалните купувачи относно задължението за регистрация на кученцето, което както в България, така и в Нидерландия, трябва да бъде регистрирано в местна база данни за регистрация на домашни любимци от първия собственик (в случая - развъдчика) преди да продаде кучето. В Нидерландия има и допълнителна регистрация при регистрирането на куче за първи път. С тази регистрация се получава уникален бизнес номер. Въпреки това, мнозина от българските продавачи заявяват, че купувачът трябва сам да извърши регистрацията на кученцето в нидерландската система, което не е вярно. Някои от най-честите заблуди, които използват продавачите са:

- ➔ Кучето има регистрация в България.”
- ➔ „Вие трябва да се регистрирате.”
- ➔ „Не, няма регистрация. Кученцето е с българска регистрация. Тук купувачът ще го регистрира.”
- ➔ „Пристигнали са сами в Холандия и за момента са регистрирани само в България, ако ги закупите можете да ги регистрирате сами.”
- ➔ „Кученцето не е регистрирано, което обикновено се случва в рамките на 2 седмици. Обикновено дотогава кученцата вече са при новите си собственици и те веднага ги записват на свое име.”
- ➔ „Не са били прегледани от лекар в страната на произход, но винаги се проверяват при заминаване.”

Някои от продавачите също така използват по няколко различни профила и групови чатове, за да осъществят продажбата. Предлагат се куриерски услуги за кученцето и част от продавачите отказват да го покажат преди доставката.

Множество породи са предлагани на възраст от два месеца, когато все още не могат да пътуват към Нидерландия. Снимките са с лошо качество и някои от тях показват кучета в лоши условия. Една от основните предлагани породи е померан. По време на проучването малки кученца от породата са предлагани непрекъснато от България, Русия и Беларус. Никой от продавачите, с които е установена връзка, не предоставя солидна информация за обектите, от които идват кученцата.

В един от WhatsApp чатове, един от продавачите обяснява, че транспортира кученца от България, близо до турската граница, и че условията за кученцата там са „една и две звезди“ в сравнение с „петте звезди“, в които се отглеждат кученцата на Запад.

Един от българските продавачи предлага кученце без паспорт, но дава опцията да се сдобие с такъв, ако е необходим.

В серия от случаи кученцата са прекалено малки, за да са пропътували разстоянието от 24 – 30 часа път до Нидерландия и да влязат в страната, а някои от продавачите твърдят, че получават доставки често (на всеки две или три седмици), или че имат регулярна наличност. В други случаи продавачите твърдят, че продават само едно кученце, а реално в сайтовете за обяви предлагат множество кученца, или се опитват да продават кученцата едно по едно с различни профили и измислена история, но обикновено с вратичката, че познават директно развъдчика.

Случай 1: Продавач, който рекламира твърде рано отделено кученце, внесено от България

Детайли:

- ➔ Порода: Померан
- ➔ Произход: България
- ➔ Възраст: 2,5 месеца
- ➔ Цена: 1 500 евро.

Предистория:

Продавачът твърди, че е закупил кученцето за себе си от свой приятел, който е "професионален развъдчик". Предполага се, че кученцето е било притежавано в продължение на две седмици, а след това е обявено за продажба, тъй като не се разбирало добре с котките в домакинството. Продавачът открито заявява, че кученцето е внесено от България на двумесечна възраст.

Продавачът заяви, че кученцето е пътувало три дни от България до Нидерландия и е било единственото кученце по време на пътуването. Споделя, че то е било "малко уплашено", когато е пристигнало.

Кученцето е било обявено за продажба като 2,5-месечно, но според паспорта е било на четири месеца. Посочена е датата на ваксинацията срещу бяс, но не е посочено за какъв период е валидна. Когато бива попитан за тези несъответствия, продавачът заявява, че не е задал никакви въпроси относно паспорта, защото "се е доверил", но признава, че е много вероятно данните да са неверни.

Продавачът не представя документи за регистрация на кучето спрямо нидерландското законодателство и изглежда сякаш не знае каква е законово установената процедура. Продавачът споделя, че е наясно със законовите разпоредби за задължителна ваксинация срещу бяс, но въпреки това се опитва да продаде кученцето без необходимата информация за поставена ваксинация. Кученцето не е било прегледано от ветеринарен лекар в Нидерландия и разследващите забелязват, че има сълзящи очи. Продавачът иска да продаде кученцето на улицата и не позволява на купувачите да видят кученцето в домашна среда.

Установени нарушения:

- ➔ Кученцето е внесено от България на двумесечна възраст, което е по-малко от законното изискване от 15 седмици за внесени кученца и е в нарушение на протокола за бяс;
- ➔ Паспортната информация не съвпада с данните, предоставени от продавача.
- ➔ Кученцето не е било прегледано от ветеринарен лекар;
- ➔ Не е представен регистрационен номер, необходим според местното законодателство.

Използвани методи за измама:

- ➔ Продавачът се е срещнал с купувача на улицата, за да избегне искането на купувача да види кученцето в дома му;
- ➔ Продавачът заявява, че не е задавал никакви въпроси относно паспорта, тъй като се е "доверил", за да избегне отговорност за това, че не е осигурил правилната документация;
- ➔ Продавачът, също така, заявява, че е купил кученцето за себе си, че то е първото му куче, но че не се разбира с другите животни в домакинството. Това най-вероятно е фалшив разказ, за да се внуши на купувача, че не става въпрос за незаконна търговия, а просто за лош късмет.

Случай 2: Нечипирано и нерегистрирано вносно кученце, обявено за продажба без паспорт.

Детайли:

- ➔ Порода: Померан
- ➔ Произход: България
- ➔ Възраст: четири месеца
- ➔ Цена: 2,000 евро

Продавачът, който предлага кученцето, го посочва като нечипирано, нерегистрирано и без необходимите документи, като например Европейски паспорт за домашен любимец. Кученцето е било докарано в Нидерландия на двумесечна възраст. Версията на разказа за причините, довели до повторна продажба са, че кучето е било подарено на продавача, но сега той го препродавал, тъй като нямал време за него.

При посещенията е обявено, че продавачът е в България по това време и затова посещенията се провеждат от две жени, които знаят много малко за ваксинациите, поставени на кученцето, но споделят, че кученцето вече излизало на разходки навън, където се социализирало с други кучета. От проведената среща става ясно, че кученцето не е чист померан, както е обявено в обявата, а най-вероятно е кръстоска.

Продавачите заявяват, че могат да осигурят чистопородни кученца от тази порода за около 2 000 евро, но въпреки това нямат необходимата регистрация, изисквана в Нидерландия, а информация за развъдчика не бива предоставена.

Установени нарушения:

- ➔ Внос на кученца от България в Нидерландия, което не е навършило законоустановената минимална възраст;
- ➔ Обявено за продажба кученца без микрочип и данни за регистрация или Европейски паспорт на домашен любимец;
- ➔ Неизвестен ваксинационен статус;
- ➔ Продавачите не са имали регистрацията, изисквана за продажба на кучета в Нидерландия.

Използвани методи на измама:

- ➔ Възможно е да са използвани посредници, които нямат или се преструват, че нямат информация за кученцето, за да избегнат отговорите на важни въпроси;
- ➔ Твърдението, че кученцето е подарък, за който вече нямат време, най-вероятно е прикритие, защото са имали трудности с продажбата на кученцето. Това е особено подозрително, като се има предвид, че са предлагали за продажба и други кученца.

България

Проучванията в България, проведени през 2021 г., разкриха значителни несъответствия със законовите изисквания за развъждане и продажба на кучета:

- ➔ От посетените от разследващите 24 развъдника само два са регистрирани развъдници, но дори и при тях биват установени несъответствия със законовите изисквания за идентификация и ваксинация на кучетата;
- ➔ В различните развъдници за продажба са били предлагани 14 различни породи кученца на цени от 90 лева (46 евро) до 2500 лева (1278 евро). Срещите основно се провеждат в дома на продавача, на паркинг или на улицата. Четирима продавачи са продавали кучета от дома си, а останалите са били показани в клетка или кутии от багажника на автомобила на продавача;
- ➔ При 18 от 24-те посещения кученцата биват обявени за продажба едва на 40-60-дневна възраст;
- ➔ При 16 от посещенията продавачите твърдят, че кученцата могат да бъдат взети вкъщи веднага, а в 11 от случаите майката не присъства;
- ➔ Почти една трета от всички проверки установяват, че кученцата не са ваксинирани.
- ➔ При 19 от 24-те проверки е установено, че на купувачите не са предоставени необходимите документи;
- ➔ При 21 от 24-те проверки е установено, че кученцата не са били чипирани;
- ➔ При 10 от 24-те проверки е установено, че кученцата се продават без паспорт;
- ➔ Само 2 от всички 24 срещи са проведени в регистриран развъдник;
- ➔ При 23 от извършените 24 проверки е установено видимо нарушение на изискванията за минимална възраст, регистрация и идентификация или ваксинация на продаваните кученца;
- ➔ При почти една трета от посещенията е установено, че кученцата не са ваксинирани. Само в три от случаите кученцата са имали всички необходими ваксини;
- ➔ При повечето от проверките не са открити доказателства за регистрация на кучето или развъдника, нито информация за паспорта или микрочипа;
- ➔ Един от търговците към момента на проучването има над 60 обяви за кученца само на един сайт и държи над 20 кученца от различни породи в кутии в коридора на апартамент.

Случай 1: Продавач, който рекламира множество различни породи кучета онлайн с профил, в който е посочен фалшив номер на животновъден обект.

Детайли:

- ➔ Развъдник
- ➔ Порода: множество
- ➔ Възраст: шест седмици
- ➔ Цена: 600-750 евро

Когато проучвателите се свързали с продавача във връзка с обява за кученца от породата померан, продавачът заявил, че кученцата са от три различни майки, отбити са и са готови да бъдат взети възможно най-скоро (въпреки че са само на шест седмици). Пълният адрес на продавача не бива предоставен до момента на срещата.

Продавачът изчакал потенциалните купувачи на улицата пред жилищен блок. По време на една от срещите той заявява, че може да отиде при познат ветеринарен лекар, който да регистрира, че кученцата вече имат втора и трета ваксина и са готови да пътуват, въпреки че са имали само първа поставена ваксина към този момент. Кученцата били държани в малък апартамент, който се виждал само от коридора.

Имаше поне 20 кучета от различни породи, поставени в кутии, включително пинчери и кокер шпаньоли. Кучетата изглеждаха уплашени и плачеха продължително.

Кучетата нямат паспорти, микрочипове или свидетелства за родословие. Не са предоставени никакви документи, а майките не могат да бъдат видени.

Друг потенциален купувач се среща по-късно със същия продавач, който този път избира за място на срещата гара, за да предложи друго кученце. По време на срещата, в кутия в багажника на колата има четири кученца, а едно от тях е с течащи очи. Продавачът казва, че на кученцата е поставена първата ваксина и е твърде рано за втората. Продавачът казва също, че кученцата нямат паспорти и прави опит да подведе купувача като му казва, че паспортът трябва да бъде издаден от новия собственик. Кученцата не са били чипирани.

Правни нарушения:

- ➔ Предложение да се плати на ветеринарен лекар, за да фалшифицира ваксинационния статус и документите;
- ➔ Продажба на кученца преди да имат навършена позволената минимална възраст и в лошо здравословно състояние;
- ➔ Кученца са отглеждани при лоши условия и в лошо здравословно състояние;
- ➔ Кученцата не са били чипирани;
- ➔ Не са предоставени паспорти на кученцата на купувачите.

Други установени проблеми:

- ➔ Рекламирање на различни породи кученца без майката;
- ➔ Рекламирање на кученца за продажба преди навършване на 8-седмична възраст.

Използвани методи на измама:

- ➔ Продавачът избягва да покаже на купувача реалните условия, в които се отглеждат кученцата, като се съгласява да се срещнат само на обществено място;
- ➔ Рекламирање на кученца за продажба, като се използва фалшив номер на развъдника;

- ➔ Неправилно твърдение, че паспортът на кученцето трябва да бъде издаден от ветеринарен лекар директно на новия собственик;
- ➔ Не е предоставена никаква идентифицираща информация, която би помогнала на купувача да проследи продавача.

При запитване този и други, проверени от ЧЕТИРИ ЛАПИ продавачи на кученца в България, също са готови да продадат малки кученца с фалшиви документи за транспортиране в чужбина.

Настоящите резултатите показват данни за България като фокус на проучване, но подобни резултати са валидни и за много от съседните държави.

Можете да се запознаете с останалите случаи на незаконна търговия в България в [доклада за проведеното проучване през 2021 г.](#) от Client X за ЧЕТИРИ ЛАПИ².

---

2 ЧЕТИРИ ЛАПИ. Проучване на ЧЕТИРИ ЛАПИ за незаконната търговия с кучета в България през 2021 г. https://media.4-paws.org/8/5/9/0/85908ed015415d57edd5d5eddf8bec0b39a68fb/FOUR%20PAWS%20Puppy%20Trade%20Report_2022_BG%20WEB.pdf

Заклучение

Докато не бъдат въведени и приложени по-строги правила за развъждането и търговията с кучета, незаконната търговия ще продължи да бъде привлекателна възможност за безскрупулни развъдчици и търговци, които искат да печелят бързо и безотговорно за сметка на хуманното отношение към животните. Обширните доказателства за мащабите на търговията с кученца, нарушенията на нормативната уредба и триковете, които продавачите използват, за да заблуждават купувачите, показват спешната необходимост от по-строги правила за онлайн търговията в цяла Европа и от задължителна идентификация и регистрация на кучетата в целия Европейски съюз.

Незаконните търговци разчитат на това, че купувачите няма да задават много въпроси относно документите за ваксинация, възрастта и произхода на кученцето. Тези продавачи знаят, че могат да публикуват сладко кученце за продажба в различни онлайн платформи, като например в сайтовете за обяви, без необходимата информация, и да накарат множество купувачи да се обърнат към тях. Недобросъвестните търговци разчитат на факта, че вероятно малцина клиенти знаят какви са изобщо законите, и че не биха положили много усилия, за да проверят или потвърдят важна информация.

При такъв тревожен брой неваксинирани кученца, отглеждани в лоши условия, които се изнасят в цяла Европа преди минималната възраст за това, можем да очакваме в бъдеще да продължаваме да виждаме кученца със здравословни и поведенчески проблеми. Новите собственици ще платят както емоционална, така и финансова цена за покупката си, докато нелегалните търговци ще продължат да печелят от своята експлоататорска търговия. Освен това, тъй като кученцата продължават да се транспортират без ефективна ваксинация, рискът от предаване на зооозни болести и дори възможността за предаване на бяс остава сериозен риск за общественото здраве.

Ролята на купувачите на кученца

Купувачите трябва да са наясно с рисковете, свързани с незаконната търговия с кученца, и да знаят как да избягват съмнителни търговци. Купувачите трябва да положат всички усилия, за да се уверят, че купуват кученце от легален развъдник, че кученцето се отглежда в подходящи условия, както и че могат да видят кученцето с майка му на мястото, където е отгледано. Независимо от това, не може да се очаква, че купувачите ще могат да идентифицират всички незаконни дейности и трябва да се въведат строги мерки за защита на потребителите както от сайтовете за обяви, така и от отговорните органи.

Ролята на сайтовете за обяви

Сайтовете за класифицирани обяви не успяват да разпознаят или да предприемат действия при рекламирането на незаконно отгледани и внесени кученца от незаконни търговци. Тези търговци продължават да избягват разкриването на самоличността си, въпреки че в няколко сайта са въведени мерки за проверка на продавачите. Това показва, че мерките за проверка на продавача сами по себе си са неефективни и че проверката на регистрацията на кучето на името на неговия собственик е задължителна за постигане на пълно проследяване.

Ролята на лицата, вземащи решения

Ролята на лицата, вземащи решения, е от ключово значение за осигуряване на хармонизирано регулиране на търговията с кученца и за неговото прилагане. Тези кученца са живи, дишащи, чувстващи същества и трябва да им бъде осигурена защитата, която заслужават, както и на хората, които стават жертва на тази жестока търговия. Това разследване предостави допълнителни доказателства, за да покаже на законодателите спешната необходимост от значима законодателна промяна, която да помогне за възпирането на незаконната търговия с кученца.

Препоръки

По-добра информираност на купувачите - задължително е всички потенциални купувачи на кученца да са запознати с различните законови изисквания за закупуване на кученце и да разбират добре за какво трябва да внимават, за да разпознават по-добре подозрителните обяви. Допълнителни ресурси по темата можете да намерите тук:

- ➔ [Актуалната ни кампания „Малко. Бързо. Болно.“](#)
- ➔ ["Pandemic Pups" – доклад на ЧЕТИРИ ЛАПИ за незаконната търговия с кучета по време на пандемия](#)
- ➔ [Доклад на ЧЕТИРИ ЛАПИ относно тенденциите в незаконната търговия с кучета през погледа на българските ветеринарни лекари](#)

Ако станете свидетел на незаконно развъждане и продажба на кученца, или на нехуманни условия на отглеждане, не се колебайте да сигнализирате към съответните компетентни органи. На [сайта на ЧЕТИРИ ЛАПИ](#)¹ можете да намерите полезни съвети как трябва да подадете сигнал.

По-голяма проследяемост - липсата на контрол в сайтовете за обяви, включително възможността продавачите да създават множество онлайн профили и да продават кученца с непроверен регистрационен статус, дава възможност на търговците на кученца да продават анонимно и непроследяемо. ЧЕТИРИ ЛАПИ препоръчва да се увеличи проследимостта чрез прилагане на принципа на Моделното решение, който включва:

- ➔ **Задължителна идентификация и регистрация на кучетата в целия ЕС и в други европейски държави**

Всяко куче в Европа трябва да бъде идентифицирано и проследимо чрез регистрацията му в база данни за регистрация на домашни любимци. Базите данни за регистрация на животни трябва да съдържат сигурна и надеждна информация за кучето и неговия стопанин, като се започне от лицето, което е развъдило кучето, и всички следващи стопани. В идеалния случай тези бази данни трябва да съхраняват и информация за това дали развъдчикът на кучето е официално регистриран, както и неговия регистрационен номер.

Държавите от ЕС следва да гарантират, че са членове на инициативи за свързване на бази данни за домашни любимци, като например Европетнет. Това би позволило да се проследи регистрацията на кучето с микрочип във всяка европейска държава до националната база данни, в която кучето е било първоначално регистрирано.

- ➔ **Регламентиране на онлайн търговията с кученца, като се гарантира, че само регистрирани кучета могат да бъдат рекламирани от регистрирания им стопанин, в целия ЕС и в други европейски държави.**

Регулирането на онлайн търговията с кученца трябва да включва проверка на регистрацията на кучето чрез номера на неговия микрочип и лицето, което го обявява за продажба, а в идеалния случай – също и проверка на регистрацията на развъдника на кучето.

Системата за проверка има за цел да гарантира, че само регистрирани кучета от проследяими продавачи могат да бъдат рекламирани за продажба.

¹ <https://www.four-paws.bg/nashata-rabota/napravleniya/pomosht-za-bezdomnite-zhivotni/signalizirai-zaedno-mozhem-da-sprem-nasilieto-nad-zhivotni>

Проверката на регистрацията на микрочиповете на домашни любимци вече е възможна, както показва пилотният проект VeriPet. Системата VeriPet функционира чрез интерфейс за програмиране на приложения (API), като извършва автоматични проверки на данни за кучета, които се рекламират в сайтовете за обяви, преди да бъде публикувана обявата. Тази проверка дава възможност за проследяване на рекламодателя чрез номера на микрочипа на кучето в базата данни, който се съхранява заедно с необходимата информация, за да може да се идентифицира стопанинът на кучето.

VeriPet гарантира, че само лицето, регистрирано като собственик на кучето в базата данни, ще може да публикува обява за продажба на конкретното куче.

Базите данни за регистрация на домашни любимци и паспортите на домашни любимци трябва да служат като сигурен източник на надеждна информация за всяко куче през целия му живот.

Необходими са актуализации на системата на ЕС за паспорти на домашни любимци, така че кученцето да не може да получи паспорт, ако не е чипирано и регистрирано на лицето, което го е отгледало. От съществено значение за международното проследяване е информацията в базата данни да включва надеждна информация за развъдника на кучето (както и всички следващи стопани). Свързването на издаването на паспорт на домашен любимец със задължителна регистрация на кучето директно при развъдника би спомогнало за осигуряване на проследяемост, дори и без хартиения паспорт на кучето, като би спомогнало за прилагането на съществуващите закони за регистрация. Към момента българското законодателство предвижда тези неща да се случват заедно, но приложението на практика следва да се подобри, за да може да се гарантира необходимата проследяемост на животните и в България.

Чл. 174 от Закона за ветеринарномедицинската дейност предвижда, че официална идентификация на кучето чрез поставяне на инжектируем транспондер (микрочип) и издаване на идентификационен документ (паспорт) се извършват едновременно от регистриран ветеринарен лекар, който упражнява ветеринарномедицинска практика във ветеринарномедицинско заведение, след навършване на 6-седмична възраст на кучето. На ниво техническо изпълнение обаче, в системата ВетИС потребителят може да избере да въведе само един от тези два номера, без те да бъдат задължително обвързани. За да се избегнат злоупотреби и за да се осигури, че регистрираните животни имат както паспорт, така и микрочип, тази функционалност на системата трябва да бъде подобрена като стане задължително да бъдат въведени и двата номера в една стъпка.

Пропуск е, че към настоящия момент българското законодателство не предвижда задължителна вписване на регистрационните номера на развъдчиците към националната база данни ВетИС. Отделните животни трябва да могат да бъдат проследени до лицето, упражняващи развъдна дейност.

Силно се препоръчва използването на бази данни и електронни паспорти за домашни любимци, които свързват номера на микрочипа на кучето, данните за ваксинациите, информацията за здравния статус. Това значително ще елиминира възможността за фалшифициране на документи и рутинна подмяна на паспорти, което може да остави кучето непроследяемо и с неизвестен здравен статус.

Правоприлагане и контрол - въпреки че много от практиките, разкрити в настоящия доклад, са незаконни, липсата на правоприлагане и достатъчни санкции за нелегалните търговци им позволява да продължат доходоносната си незаконна дейност. Необходими са допълнителни ресурси и трансгранично сътрудничество, за да се наложи прилагането на съществуващите разпоредби.

ЧЕТИРИ ЛАПИ публикува **доклад с препоръки за по-безопасна онлайн търговия с кученца**, основана на идентификация и регистрация на кучетата, който можете да намерите тук: (<https://www.four-paws.bg/nashata-rabota/kampanii/pomognete-ni-da-sprem-nezakonnata-tragoviya-s-kuchencza/proslediyane-na-trgoviiata-s-kucheta>)

ЧЕТИРИ ЛАПИ призовава компетентните публични органи в Европа, както на ниво ЕС, така и на национално ниво, спешно да приемат закони, които да регулират онлайн търговията с кучета, и да прилагат по-добре съществуващите закони. Докато не бъде въведена допълнителна регулация, купувачите трябва да се уверят, че провеждат достатъчно проучване при избора на кученце и да останат бдителни за недобросъвестни практики.

Кампания на ЧЕТИРИ ЛАПИ за незаконна търговия с кученца

Целта на ЧЕТИРИ ЛАПИ е да направи онлайн търговията с домашни любимци прозрачна и отговорна, като допринесе към това хората, които продават кученца онлайн, да бъдат проследяеми и следователно да носят отговорност за дейността си. ЧЕТИРИ ЛАПИ работи за разработването на техническо решение (VeriPet), което помага да се извърши проверка при обявяването на кученцето за продажба в класифициран сайт за обяви дали то е било микрочипирано преди момента на продажба и дали е регистрирано към своя продавач с потвърдена самоличност.

За повече информация моля, прочетете [Доклада на ЧЕТИРИ ЛАПИ за Моделното решение](#).

За кампанията “Малко. Бързо. Болно.”

През 2022 г. ЧЕТИРИ ЛАПИ стартира международна кампания, насочена към потенциалните купувачи на кученца, с цел повишаване на информираността относно рисковете от закупуване на кученце от незаконната търговец. Кампанията цели да достигне до потенциалните купувачи на кученца, преди да са закупили кученце онлайн, за да им покаже рисковете, обвързани с такава покупка и да им предостави информацията и ресурсите, от които се нуждаят, за да купят кученце отговорно.

Можете да намерите повече информация за кампанията и за това как да се сдобие с кученце отговорно тук: <https://www.four-paws.bg/nashata-rabota/kampanii/pokupka-na-kuchence>

Благодарности

ЧЕТИРИ ЛАПИ би искала да благодари на следните сътрудници на този доклад:

Проучванията в Обединеното кралство, Нидерландия и Румъния бяха проведени от TRACKS Investigations Ltd.

Проучванията в България бяха проведени от Client X и бяха вече публикувани в България в “Проучване на ЧЕТИРИ ЛАПИ за незаконната търговия с кученца в България през 2021 г.”.

Международният доклад е изготвен от Карли Халидей въз основа на докладите и констатациите от разследванията.

Отказ от отговорност

ЧЕТИРИ ЛАПИ не претендира, че разгледаната извадка от обяви, използвана в този доклад, е представителна за всички онлайн продажби на кученца. Тя обаче е показателна за големия брой обяви, които все още се публикуват в основните сайтове за обяви в Обединеното кралство и Нидерландия, и за големия брой развъдници в страните износителки, част от които и България, където кучетата се отглеждат по жесток начин.

Настоящият доклад е публикуван една година след приключването на последното от проучванията. Голяма част от проучванията на случаи, включени в този доклад, вече са били докладвани на националните контролни органи и на органите на ЕС, включително в рамките на Европейския координиран план за действие за контрол на незаконната търговия с домашни любимци, стартирал през юли 2022 г.

Фондация ЧЕТИРИ ЛАПИ

ЧЕТИРИ ЛАПИ е международна организация за защита на животните, която помага на изложени на прякото човешко влияние животни, разкрива случаи на насилие, спасява животни в нужда и ги защитава. Основана през 1988 г. във Виена от Хелмут Дунглер и приятели, организацията се бори за свят, в който хората се отнасят към животните с уважение, съчувствие и разбиране. Кампаниите и проектите на ЧЕТИРИ ЛАПИ са насочени към животни компаньони, в това число бездомни кучета и котки, към селскостопански и към диви животни, като мечки, големи котки и орангутани, които се отглеждат при неподходящи условия, както и в зони на бедствия и конфликти. С представителства в Австралия, Австрия, Белгия, България, Великобритания, Виетнам, Германия, Косово, Нидерландия, САЩ, Тайланд, Украйна, Франция, Швейцария и Южна Африка, както и спасителни центрове в единадесет страни, ЧЕТИРИ ЛАПИ осигурява неотложна помощ и дългосрочни решения.

Фондация ЧЕТИРИ ЛАПИ

ул. "Пиротска" № 8, вх. А, ет. 1
София 1000

office@four-paws.bg

+359 2 953 17 84

four-paws.bg

facebook.com/4lapi

[youtube.com/@
FOURPAWS Bulgaria](https://youtube.com/@FOURPAWS_Bulgaria)

[instagram.com/
fourpawsbulgaria](https://instagram.com/fourpawsbulgaria)